

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 45

4. listopadu 2007

Cena: 6 Kč

ZA VZNIK SAMOSTATNÉHO STÁTU PODĚKOVALA NAŠE CÍRKEV V HRADCI KRÁLOVÉ

Celocírkevní bohoslužby u příležitosti vzniku samostatného státu se už tradičně konají v Hradci Králové. Letos je ve Sboru kněze Ambrože společně vysluhovali bratři královéhradecký biskup Štěpán Klásek a patriarcha Tomáš Butta. Kázáním posloužil generální biskup Evangelické církve a. v. Miloš Klátik. Zaplněný sbor společně poděkoval „za odvahu a moudrost těch, kteří stáli u počátků naší obnovené samostatnosti, a zvláště za ty, kteří položili svůj život, abychom mohli žít v této svobodné zemi“ a prosil za „ty, kteří dnes nesou vládní odpovědnost, i za všechny lidi žijící v naší zemi, aby dokázali vidět a vděčně přijímat všechna Boží obdarování nejen v kráse naší krajiny, ale především v lidech, kterým jde o dobro celku“.

Generální biskup Evangelické církve a.v. kázal na text Ž 33,12: „Blažený národ, kterému Hospodin je Bohem, ľud, ktorý si zvolil za vlastníctvo.“

V úvodu předal pozdravy své církve a připomněl, že obě naše církve spojuje dlouholetý dobrý vztah. V Bratislavě se naše bohoslužby konají v jejich prostorách a jeho a našeho patriarchu pojí dlouholeté přátelství. Dále mj. uvedl: „Máme mnoho společného aj napriek niektorým vieroučným rozdielom. Prameňom našej viery a pravidlom nášho života je slovo Božie obsiahnuté v Písme svätom. Spievame mnoho spoločných náboženských piesní, vo vašom Zpěvníku sú viaceré piesne reformátora Luthera, vrátane našej hymny Hrad prepevný, vo vašom preklade Je pevným hradem Pán Bůh náš. Cítím sa teda medzi vami ako domácí Boží, medzi bratrami a sestrami vo viere. Blízky sme si aj po stránke národnostnej, desaťročia sme žili v spoločnom štáte a keď nás aj politické pomery rozdelili a žijeme v dvoch samostatných štátoch, žijeme v dobrej susedskej zhode. Aj po stránke rečovej si navzájom najlepšie rozumieme zo všetkých slavianských národov. Najmä my, slovenskí evanjelici bez problémov rozumieme češtině, veď cez stáročia bola našou

bohoslužebnou rečou reč Kralickej Bible... A ako kresťania sme občanmi Božieho kráľovstva, veď Bohu je príjemný, kto v akomkoľvek národe sa ho bojí a koná spravodlivo (Sk 10,35).

... Tak ako českému, aj slovenskému národu platí Božie zaslúbenie: „Postavím si svoj príbytok medzi nimi... budem chodiť medzi nimi, budem im Bohom a oni budú mojim ľudom“ (3 M 26,11-12). Aj pre nás však platia Božie príkazy ... aj Božia výčitka: „Zanechal si skalú, ktorá ťa zrodila, zavrhol si Boha, ktorý ťa splodil“ (5 M 32,18)... V tomto duchu poslúchneme Božie slovo: „Rozpomeň sa na dávne časy, uvažuj o rokoch starých pokolení“ (5 M 32,7).

Pak připomněl 28. říjen před 88 lety, kdy jsme se rozhodli žít ve společném státě. Uvedl, že na Slovensku to není státní svátek, přestože tehdy i Slováci byli vysvobozeni ze „žaláře národů“ a museli bránit svou identitu proti násilné maďarizaci. Zmínil i Jana Husa, kterého si vážil i Martin Luther a jehož přívrženci už v 15. století ovlivnili duchovní, sociální i hospodářský život na Slovensku. Uherský sněm už v roce 1449 oznámil papeži, že na Slovensku celé obce přijímají večeri Páně podobojí. Nám dobře známá Husova slova o pravdě uvedl jako odkaz minulosti pro dnešek.

Na slavnostních bohoslužbách posloužil kázáním generální biskup Evangelické církve a.v. Miloš Klátik

V závěru M. Klátik v souvislosti s tím, že Česká republika patří mezi nejateističtější státy světa, řekl: „Je to velké misijné pole pro vás, kteří ste verní kresťania, aby ste boli bez úhony a úprímní, bezvadné dietky Božie uprostred tohto prevráteného pokolenia, v ktorom sa javíte ako jasné hviezdy vo vesmíre“ (F 2,15)...

„Nech je český národ blahoslaveným národem, ktorého Bohom je Hospodin, ľudom, ktorý si on zvolil za vlastníctvo. Majme nádej v živom Bohu, že tak raz bude. Veď naša viera je víťazstvom, ktoré premožlo svet. Aj svet premože ten, kto verí, že Ježíš je Syn Boží“ (1 J 5,4-5).

Po bohoslužbách pozdravili shromáždění představitelů politického i náboženského života, mezi nimi i děkan Husitské teologické fakulty prof. Jan B. Lášek, jeho host rektor ruského pravoslavného semináře a nestor královéhradecké ekumeny arcibiskup Karel Otčenášek.

(noe)

POJĎME VŠICHNI, KAM NÁS VOLÁ PÁN...

Nikdy jsem ještě nepsala nekrolog. Ani teď to vlastně nekrolog nebude – ten je přece o mrtvých. A sestra farářka Miloslava Skálová přece mrtvá není, jen žije jinde a jinak: ve

svatém nebeském městě, kde je věčný domov uchystán pro všechny, pro něž je Bůh svatý Pán. (Píseň č. 43 – její oblíbená.)

Patřila k ženám duchovním, které by byly jistě lepšími biskupkami než já. Byla taky jednou z prvních žen farářek, s nimiž jsem se jako studentka setkala. Lišily jsme se samozřejmě věkem a životními zkušenostmi i zájemem rodinným a náboženským. Říkali o ní, že je typická československá farářka. A věřte, vůbec to neznělo špatně. Naopak, byla vzdělaná, kultivovaná a jemná dáma v nejlepšímu smyslu slova, a kdyby ten pojem nebyl zprofanován, řekla bych, aristokratka ducha. Při sporých debatách v dalších letech jsme spolu v mnohém nesouhlasily. Vždy jsem však obdivovala její nesmírnou pracovitost a duchovní povinnost. To bylo za totalitního režimu spíš k tíži (někdy i ve vlastní církvi). Sestra Miloslava prožila s naší církví mnohé a mnohé si od církve i užila. Přesto o ní nikdy nemluvila negativně. Nenadávala, nekritizovala, neřukala.

Vlastně mne ani nepřekvapilo poslední setkání s ní na teologické konferenci v Brně. Tam zaznělo tolik kritických a stýskání plných slov.

Sestra farářka přišla mezi nás už velmi poznamenaná těžkou nemocí. Mohla naříkat na svou nemoc, stěžovat si na situaci v církvi a zoufat si z odklonu lidí od Boha – tak přece obyčejně vidíme věci po lidsku. Ale nic z toho nezaznělo. Její slovo bylo radostné a potěšující k lidem a děkované a nadějeplné k Bohu i k církvi. Pro citlivý sluch našich srdcí znělo zahanbující. Za to vše jí děkuji.

Měli jsme tušit, že se setkáváme naposledy? Mrzí mne, že jsme její vyznání nenahráli. Nejspíš to tak asi mělo být... Duchovní zkušenost a modlitební prožitky jsou vydržené na kolenou a tudíž stejně nepřenosné. Vyprošujeme si posilu Ducha svatého, abychom byli stejně poctiví a pracovití na vinici Páně. Pak také nepřeslechneme jeho hlas: Pokoj svůj vám dávám, pokoj, který každou bouři ztlumí, pokoj, který bezpečnou je skrývá, pokoj vyšší rozumu i věd, pokoj, který jednou smíří svět. (Píseň č. 43.)

Jana Šilerová

***

V pondělí 9. července se v rodinném domě u Skálů na Soukupově 14 sešli blízcí z rodiny i z církve se Slávkou

Dokončení na str. 3

STO LET OD NAROZENÍ ČTVRTÉHO PATRIARCHY

V letošním roce je tomu sto let od narození PhDr. Miroslava Nováka – IV. patriarchy Církve československé husitské. Narodil se 26. října 1907 v Kyjově na jihozápadní Moravě. Jeho otec Leo Novák byl mlynářem a matka Anežka pocházela ze sklářské rodiny. V roce 1918 otec zemřel ve věku 44 let a ovdovělá matka se třemi dětmi prožívala nelehké období. Miroslav byl od dětství nábožensky veden, neboť rodina žila katolickou zbožností. Pod dojmem prvních českých bohoslužeb, které se konaly v Kyjově v roce 1921, vstoupila jeho matka s dětmi do nové Církve československé (husitské). Bratr patriarcha často vzpomínal, jaký silný zážitek a proměnu lidí vyvolávaly tyto první bohoslužby v mateřském jazyce v Kyjově. Jako student kyjovského gymnázia četl spisy R. W. Emersona a L. N. Tolstého. U Tolstého najdeme životní filozofii blízkou Miroslavu Novákovi,

kdy smysl života je nalezen v lásce k lidem a náboženství vede k vědomí, že všichni lidé jsou si navzájem bratry. Po maturitě v roce 1926 vstoupil do bohoslovecké koleje a stal se studentem teologie na Husově československé evangelické fakultě bohoslovecké v Praze. Jako bohoslovec se v koleji v Praze – Dejvicích setkal s tehdy již nemocným prvním patriarchou dr. Karlem Farským. Na Husově fakultě naslouchal přednáškám evangelických profesorů F. Žilky, F. Linharta, F. M. Bartoše, J. L. Hromádky a S. Daňka. Zejména osobnost a přednášky profesora starozákonní vědy Slavomila Daňka na Miroslava Nováka trvale zapůsobily. Zdálo se, že jeho životní zájem bude soustředěn na vědeckou práci v tomto oboru, zvláště pro jeho jazykové schopnosti. V roce 1928 přijal Miroslav Novák svátost kněžského svěcení od druhého patriarchy naší církve G. A. Procházký

v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Po svěcení nastoupil do praxe, nýbrž odejel na zahraniční studia do Německa. V letech 1928 – 1930 studoval na univerzitě v Marburgu a v Lipsku. Po návratu do vlasti se v roce 1930 stává M. Novák farářem ve Slaném, kde působil 2 roky. V září 1932 byl povolán do Prahy. Jako profesor náboženství učil na pražských středních školách. Současně přednášel starozákonní vědu a učil hebrejštinu na tehdejší církevní učilišti – Vysoké škole bohovědné. Od roku 1933 publikoval v Náboženské revue články zabývající se starozákonní tematikou. Zaměřoval se především na zvěst proroků a jejich sociálně-etický důraz (srov. V. Kubáč: Poselství Starého zákona v díle čtvrtého patriarchy. V: Ve službách pokoje a spravedlnosti, sborník, Praha 1977). Na základě disertační práce na téma

Dokončení na str. 3

Malé úvahy o toleranci 3.

Adoptivní tetičkou na jeden den jsem se stala o prázdninách. Majitel horského penzionu mne uvedl ke stolu, kde seděla mladá těhotná žena, její sedmiletá dcerka a tříletý synek. Bavila jsem se dobře. Třetí den, hned po snídani, si chlapeček zlomil nohu. Majitel penzionu odvezl matku s dítětem do místní nemocnice a já si vzala na starost sedmiletou Renátku. Hned v úvodu jsem jí nabídla, že jí dneska budu dělat babičku, ale dívka mne rázně odmítla. „Dělej mi raději tetu, babiček už mám sedm a dědečků šest.“ Nevycházela jsem z údivu a malá Renátka se až zapotila námahou, když mi to všechno vysvětlovala. Pravda, chápavá moc nejsem. Ani vás tím nebudu unavovat. Spočívalo to v tom, že každé dítě mělo jiného tatínka a kromě maminky se rozváděli i prarodiče. Zábavná rodinka, všichni spolu vycházeli dobře, jezdili lyžovat i na dovolenou k moři a také někdy na nějaké ty chaty, grilovali maso a popíjeli alkohol. Prostě takové tolerantní společenství. Jenom v poslední době to trochu zaskřípalo, protože budoucí manžel a otec tříletého dítěte byl o deset let mladší než jeho současná partnerka a jeho rodiče nějak dost dobře nezapadli do tohoto společenství.

To se konečně stává i v těch nejlepších rodinách. Víme o tom své. Máme řadu přítelkyň. Scházíme se a povídáme si. Většinou se známe už tak dlouho, že nemá cenu cokoliv předstírat. A tak jsem dobře informovaná o těch všech rodinných haváriích, propletencích i pohoršlivých vztazích, o tom, jak kdo a s kým. Většinou to povídání končí stejným nářekem: „Jsem sama a nikdo mne nemá doopravdy rád.“ Ačkoliv jsem bezdětná a tudíž nemám vnoučata, jsem na tom stejně, ale někdy i lépe než moje přítelkyně. Mladí na nás nemají čas. Mají sice dva mobily, ale ani je nenapadne poslat aspoň esemesku.

Některé babičky se zatátými zuby se naučily komunikovat i s počítačem. Je jim to houby platné. E-mailu se stejně nedočkají. Aby neztratily své blízké, podbízejí se jim, nevnučují své rady a názory, obětavě hlídají vnoučata, financují dovolené a zavírají obě oči nad nevhodným chováním svých synů a dcer. Snaží se je pochopit. Není to k ničemu. Syn si raději o všem povídá se svým psychologem a dcera s nějakým tím léčitелеm těla a ducha, který za to pobírá nestydatý honorář. Tak si kladu otázku, čím to asi bude, že svazky manželské a partnerské uvádají a hynou už po několika měsících?

Možná, že to spočívá v toleranci. Při seznamování je jí vlivem hormonů příliš hodně, při společném soužití zas příliš málo.

Možná, že by asi bylo dobré, kdyby ty všechny časopisy a televizní pořady se místo tomu, aby páry seznamovaly s kdejakými sexuálními praktikami, technikami, metodami či jak se to správně nazývá, snažily naučit dnešního člověka opravdové lásce. Té, která všechno snáší a všemu věří, té, o které hovoří apoštol Pavel ve svém 1. listu Korintským, kapitola 13.

Jindřiška Kubáčová

Z kazatelského plánu

23. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

Smiluj se nad námi, Pane

Evangelium této neděle je jednou z Ježíšových lekcí o rozdílu mezi pravou a nepravou modlitbou. Modlitba je rozmluva člověka s Bohem. Ale farizeus přišel jen "splnit svou modlitební povinnost". Přednesl domyšlivý monolog o své znamenitosti. Nic od Hospodina ne žádá, proto také sotva může očekávat, že Bůh vyslyší jeho "modlitbu". Farizej odejde z chrámu takový, jaký tam přišel, nic se s ním nestane a nezmění. Kdežto celník se upřímně doznal ke své hříšnosti a prosil pokorně o smilování. Taková modlitba se Bohu líbí a může být vyslyšena. Je možná prvním krokem k obrácení a k takovému rozhodnutí nebeský Otec dá rád kajcíníkovi potřebnou odvahu a sílu.

Vstup: Jl 2,12-13 (Jr 14,20-22)

Tužby:

2. Aby nám dal poznat velikost pokory a upřímnou kajícnost, aby se dotkl našeho nitra mocí svého Ducha...
3. Abychom uvykli modlitbám vycházejícím z bezelstného srdce a pevně důvěřovali v jejich vyslyšení...

Epištola: 2 Tm 3,1-14

Evangelium: L 18,9-14

K obětování: Př 3,32-34

K požehnání: Iz 29,13-15 nebo Ž 32,1-6a

Modlitba:

Nebeský Otče, svatý a nejvyšší spravedlivý Bože, stále musíme děkovat za tvé smilování a odpuštění, které jsi nám hříšným dal v Ježíši Kristu. Ani si nezasloužíme takovou míru tvé otcovské lásky. Prosíme, zbav nás pyšné domyšlivosti na jakékoli domnělé přednosti a zásluhy. Raději chceme myslet na to, že vyslycháš upřímné prosby, že neodmítneš a nevyženeš žádného skutečného kajcíníka. Jenom proto smíme vyznat, že litujeme z hloubi srdce svých provinění, a s odvahou smíme poprosit, abys nám byl milostiv, odpustil nám a nadále nám pomohl vést život hodný pravých učedníků Pána Ježíše.

Vhodné písně: 14, 39, 53, 54, 60, 155, 183

MATEŘSKÝ ÚL

aneb Podobenství o demokracii, která je založená na osobní odpovědnosti a kázni

(pokračování z minulého čísla)
To řekl Včelař svému synovi. „A můžeš je snad vinit, tatí?“ řekl druhý hlas.

„To je zkaženo tím hnusným zavýječem! Podívej se sem!“ Vytáhl další rámeček. Dloubal do něj prstem a s šustěním odlamoval vrstvy popelavé zetleliny.

„Rámeček Číslo Čtyři! To bývalo oblíbené stanoviště vaší Matky,“ vysvětlovala Melissa Princezně. „Bývalo to dobré plodiště.“

„Nepleteš si náhodou příčinu s následkem?“ řekl Včelař. „Zavýječ má úspěch jen tam, kde je slabé včelstvo.“ Třetí rámeček praskl a byl zdvižen do světla. „To je všechno plné dělničí snášky. To se nikdy nestane, dokud není včelstvo oslabené. Fuj!“

Praštil s ním přes koleno jako tamburinou a celé se to rozdrobilo. Malý roj se otrásl, jak pozoroval larvy trpasličích trubců bezmocně se svěřejících na trávníku. Mnoho zdravých včel bylo chuvičkami u tohoto rámečku a i

když tušily, že jejich práce je zbytečná, teď, když to viděly na vlastní oči, lámalo jim to srdce.

„Ale, podívej se, oni v sobě přece jen našli sílu k zotavení,“ řekl druhý hlas. „Tady je Královská Buňka!“

„No jo, ale to je úplně zamaskováno a napěchováno v jednom kuse - ó, Bože - co se - pro všechno na světě - s těmi ubohými včelami stalo? Zdá se, že docela ztratily instinkty k stavění buněk!“ Otec zkoumal rámeček, kde včely experimentovaly s kulatými buňkami. Vypadalo to jako zprohýbaný klobouk chátrající muchomůrky.

„Ne tak docela,“ opravil ho syn, „tady je přinejmenším jedna řádka perfektních buněk.“

„Moje práce,“ řekla si Sacharissa pro sebe. „Jsem moc ráda, že mě Člověk ospravedlnil před ---“

I tehle rámeček byl roztrfštěn a vyhozen na vrcholek rostoucí hromady. Jak rámeček po rámečku následoval, roj spatřil všechno, co bylo uděláno v každé škvíře jejich úlu za celé gene-

race - ať to bylo dobré nebo špatné; a to odhalování a ničení bylo děsivé.

Bylo tam zčernalé česno, o němž už nikdo nevěděl; byl tam kus hovězí kůže a okrově žlutý starý vchod do skladu, bytelný, jak byly včely dříve zvyklé stavět na pořádných základech, a taky tam bylo nové dílo, bílé a křehké. Byly tam různé vrstvy; stará líheň, v níž se před dávnými časy vylíhly nespočetné tisíce bezejmenných dělnic; kusy starých trubčích líhní, které svědčily o tom, jak silní a širokolepí trubci mohou vyrůst z malých děťátek.

Byla tam dva palce hluboká medová nádrž, prázdná, ale ještě pořád velkolepá a pružná - to všechno spolu s opuštěným a nedodělaným dílem a různými úlomky - nebo nádherná ukázka skvělých tenkostěnných buněk smíšená se špínou a odpadky.

Rudyard Kipling

Přeložili: Michaela Procházková a David Pacovský
(pokračování přístě)

Nad Písmem

O POKÁNÍ A ODPUŠTĚNÍ

L 18,9-14

Jednou mi kdosi řekl, že nerad poslouchá má kázání. Prý po náročném pracovním týdnu si člověk jde do kostela pro pohlázení po duši. Aby si odpočinul a potěšil se. Že když mu v práci pořád někdo říká, co má dělat, jak to má dělat a co dělat nemá, nemusí to poslouchat ještě v kostele. Neděle je svátek a on se chce cítit dobře a ne provinile.

Když to na vás někdo takhle narovinu všechno vyklopí, nevěříte vlastním uším. Ale přitom takhle nějak smýšlíme všichni. Všichni máme sklon být sami k sobě shovívaví. Jsme až příliš často spokojeni sami se sebou a do kostela si chodíme pro ujištění, že právě my jsme ti spravedliví. Upřímně: jak rozumíme například podobenství o dvou stavitelích? „Já křesťan přeci znám Pána Ježíše, takže na něm stavím svůj život. Já tedy jsem ten muž moudrý, který staví svůj dům na skále, zatímco muž pošetilý, který svůj dům staví na písku bez základů, to jsou TI DRUZÍ. Ti, kteří nevěří. Ti, kteří chodí do kostela méně než já.“ A podobenství o družičkách? „Já přeci vím, že mám očekávat druhý příchod Pána Ježíše. Ty družičky bez oleje, to jsou TI DRUZÍ. Nevěřící. Ti, kteří se starají o svůj duchovní život méně než já.“ A podobenství o zlých vinařích? „To už vůbec není o mně. Je o nevěřících. Ti přeci ukřižovali Pána Ježíše a stále znovu jej svými hříchy přibíjejí na kříž. TI DRUZÍ. A podobenství o boháči, který nedal najíst Lazarovi? A o tom muži, který zakopal svou hřivnu? A o tom, který přišel na královskou hostinu bez správného oděvu? A o boháči a jeho stodolách? A o dlužníkovi, který neodpustil dluh svému spolumužníkovi? TI DRUZÍ, TI DRUZÍ, TI DRUZÍ. Já přeci chodím pravidelně na bohoslužby, platím církevní členské příspěvky, odebíráím (a čtu) Český zápas... Zařadili jsme se do určité kategorie: Stavíme svůj život Pánu Ježíši, jsme přichystáni na jeho

druhý příchod, hospodaříme se svěřenými hřivnami, patřičně se chystáme na nebeskou hostinu... i farizeus z dnešního podobenství se zařadil: „Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.“

Je zcela lidské a přirozené pokládat sebe a své skutky za správné a morální. A když občas něco uděláme špatně, určitě jsme k tomu měli závažný důvod, nebo nás k tomu dovedly okolnosti. (Říká snad Pán Ježíš, že bude v nebi radost nad hříšníkem, který si své hříchy odůvodnil?) A tak přinášíme své hříchy pod kříž, ale místo abychom je tam vyznali a odevdali Pánu Ježíši, vysypeme je na hromádku a začneme třítit: „V tomhle případě se nic jiného dělat nedalo, tohle je dáno mou povahou, tady jsem byl v právu, v téhle situaci by se jiní zachovali ještě hůř...“ A přitom Pán Ježíš čeká na naše pokání, aby nám mohl naše hříchy odpustit. Jenže my mu to nechceme umožnit. I zločinec před soudem ví, že je v jeho vlastním zájmu projevit "účinnou lítost". My však nechceme přiznat své hříchy sobě ani Pánu Ježíši. Proto nemůžeme být ospravedlněni, jako nemohl být ospravedlněn farizeus z dnešního podobenství. Stáváme se tak sami sobě falešnými učitelí, odporujícími pravdě, jako Jannés a Jambrés odporovali Mojžíšovi. Sami sebe tak zaslepujeme a vedeme do záhuby. Zhasínáme světlo, aby nikdo (ani my sami) neviděl naše hříchy, ale v té tmě ztrácíme cestu a bloudíme. Přitom by stačilo tak málo: vydat hříchy Pánu Ježíši. Bez vytáček, bez výmluv, bez důvodů. A onu velkorysost, s níž přistupujeme ke svým hříchům, si ponechat pro bližní.

Současně totiž s omlouváním vlastních hříchů často příliš přísně soudíme ostatní lidi. Oni v našich očích pro své

hříchy nemají důvod a omluvu. Velice snadno kohokoliv zahrneme do kategorie "TI DRUZÍ". Na celníka zkroušeného vlastními vinami hledíme štítlivě, úkosem, nebo naopak blahosklonně, každopádně s pocitem nadřazenosti. Kde se v nás bere přesvědčení, že naše hříchy jsou odůvodněné, méně závažné, neublížují tak moc, jako hříchy ostatních, anebo jich je přinejmenším méně? Jak již bylo řečeno, je to lidské a přirozené. Není však právě naše přirozenost to, s čím bychom měli bojovat? Mocí Ducha svatého můžeme přemoci tyto (a vlastně všechny) naše přirozené sklonky. Proto prosme o Ducha svatého, aby byl hlasem našeho svědomí. Abychom jej neumlčovali, ale nechali se jím obviňovat ze svých hříchů, těchto hříchů abychom upřímně litovali a vydávali je Pánu Ježíši.

Daniela Klimešová

**Hospodine,
naš milosrdný
a shovívavý Otče,
děkujeme ti
za velkorysé odpuštění
našich hříchů a vin.
Prosíme,
uzdrav naše srdce,
aby bylo právě
tak velkorysé,
shovívavé a milosrdné
vůči všem našim bližním.
Sami k sobě kéž jsme však
přísní a nesmlouvaví
a vůči svým hříchům
nesmiřitelní.
Chceme k tobě přicházet,
abychom byli obnovováni,
ne abychom se ujišťovali
o svých zásluhách.
Prosíme,
aby nás tvůj Duch svatý
vedl k pokání
a proměně srdce.
Amen.**

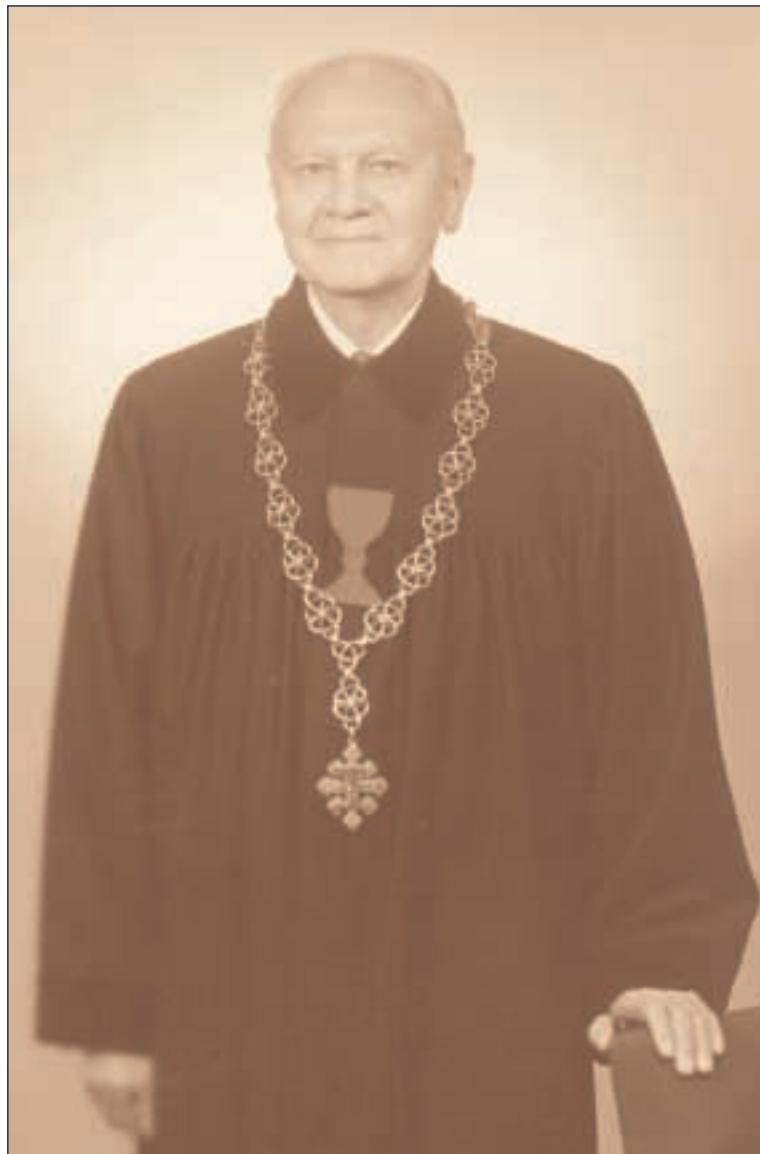
STO LET OD NAROZENÍ ČTVRTÉHO PATRIARCHY

Dokončení ze str. 1
"Mesiášské ideje Předního orientu" získal v roce 1934 doktorát na filosofické fakultě Karlovy univerzity. Disertační práci podal u profesora egyptologie dr. Františka Lexy. Miroslav Novák s ním vedl časté rozhovory, které se týkaly vztahu mezi starým Egyptem a Palestinou. Jeho hlavním životním zájmem nebyla však věda izolovaná od života, ale naopak toužil po živém kontaktu s lidmi. Jako mladý duchovní se účastnil a reprezentoval Československou církev na konferencích mládeže v zahraničí. Když byla v roce 1938 ustanovena Ekumenická rada mládeže v Československé republice, byl zvolen jejím předsedou. V roce 1945 se stal suplujícím profesorem na Husově československé evangelické fakultě bohoslovecké a v roce 1950 byl jmenován řádným profesorem na nově vzniklé Husově československé bohoslovecké fakultě v Praze – Dejvicích. Po revoluci v roce 1945 byl předsedou Ústřední národní správy ČČS, která měla sedm členů (srov. J. Hrdlička: Život a dílo prof. Františka Kováře. Příběh patriarchy a učence. Praha 2007, s. 296nn). Ve svých 39 letech byl zvolen v roce 1946 biskupem pražské diecéze a v roce 1961 se stal čtvrtým patriarchou ČČSH po dr. F. Kovářovi. V roce 1964 mu byl udělen Husovou československou bohosloveckou fakultou čestný doktorát teologie. Charakteristický byl pro něho optimismus, skromnost a osobní bezprostřední přístup k lidem. Byl v neu-

stálém živém kontaktu s věřícími z řady náboženských obcí a současně jako významný ekumenický pracovník se zúčastňoval mezinárodních akcí. Veřejná činnost dr. Nováka byla soustředěna v mnoha mírových a společenských organizacích. Bratr patriarcha během svého života a služby spoluprožíval vývoj a proměny své církve – chvíle naděje i období skleslosti. Za jeho patriarchátu církev dospěla k několika závažným rozhodnutím. Především to byl v roce 1964 vstup naší církve do Světové rady církví, kterým se otevřely a rozšířily ekumenické styky doma i v zahraničí. Na prvním zasedání VI. sněmu došlo v roce 1971 k přijetí Základů víry, jimiž byla vyjádřena biblická orientace našeho teologického myšlení. Na tomtož sněmu byl doplněn název církve – "husitská", který podtrhuje naši specifickou církevní tradici. Přišel rok 1989 a s ním i radikální proměny politické situace. Patriarcha M. Novák se záhy vyjádřil k zásahu proti demonstrantům na Národní třídě 17. listopadu. Jeho rozhodný nesouhlas se zásahem je z 20. listopadu 1989 a byl adresován Františku Pitroví, tehdejšímu předsedovi vlády ČSR (otištěn v Českém zápase). Přesto byl považován v církvi za toho, kdo byl příliš spjatý s komunistickým režimem, a tak se stala zprvu řešením jeho několikaměsíční zdravotní dovolená. Neměl již v zájmu církve zasahovat do církevního dění. Devět členů ústřední rady v hlasování požadovalo, aby byl dr. M. Novák vyzván k oka-

mžité abdikaci na funkci patriarchy. Patriarcha se rozhodl odejít ke dni 15. 5. 1990 do trvalého důchodu. Bratři biskupové mu poděkovali za jeho celoživotní službu a ujistili ho, že zůstává emeritním patriarchou s možností účastnit se celocírkevních akcí. Na zasedání ústřední rady dne 11. května 1990 bylo usneseno, že mu bude předána na církevním zastupitelstvu kytice 29 růží a peněžitý dar ve výši 5 000 Kč. Své stáří trávil postupně v Praze, ve Frýdlantě v Čechách v Domově u Spasitele a v Rouen ve Francii, kde se ve svém stáří oženil s paní Luisou Bourdonovou, s níž ho pojil hluboký vztah z mládí. V její péči dožil svůj dlouhý a bohatý život. Zemřel ve věku 92 let dne 5. května 2000 ve Francii. Vzpomínku vykonal bratr patriarcha Josef Špak při bohoslužbách v chrámu sv. Mikuláše v Praze na Staroměstském náměstí dne 28. května 2000. V roce 1989 napsal bratr patriarcha Miroslav Novák v Českém zápase úvodník s názvem "Nepromarněte tento čas", který obsahuje jeho osobní vyznání. Říká: „Můj život je spojen s obecnstvím církve již šedesát let, co jsem byl vysvěcen na kněze. Prožil jsem s ní doby šťastné i nedobré, ale vždy jsem věřil, že Pán byl s námi. Přesvědčil jsem se, že církev žije v obcích, kde se lid shromažďuje k bohoslužbě jako obecnství, v němž je sám Ježíš Kristus přítomen.“ (Český zápas 1989, č. 2).

Tomáš Butta,
patriarcha

UMĚLEC NAŠICH SBORŮ

Nejvýznamnější představitel naší symbolistní sochařské generace navštěvoval nejdříve ateliér malby Maxmiliána Pirnera na Akademii výtvarných umění v Praze (1887), ale po zjištění částečné barvosleposti přešel v roce 1888 na sochařství k profesoru Josefu Mauderovi. Sochařství pak ještě rok studoval na Académie Colarossi v Paříži v rámci Lannova stipendia, které získal po absolvování pražské školy. Od roku 1895 pobýval v rodném Chýnově, kde si postavil vilu s ateliérem, pak střídavě žil v Chýnově a Praze, kde si později (1911) na Hradčanech navrhl dům.

Roku 1897 se zapojil do hnutí Katolické moderny; od roku 1909 byl členem Umělecké besedy, ve stejném roce vyšla jeho kniha Cesta, soubor 38 obrazů. Ještě v Paříži vytvořil dvojici soch, které již byly předobrazem další tvorby, a to nejen formálně, ale i námětově (Golgota a Orba je naší viny trest, obě 1892). Modelovány jsou naturalisticky, snaha po přesném zachycení detailů se nakonec odráží i v použití ve své době nevykládaných sochařských materiálů (provoz, z drátu upletená trnová koruna). Jisté nebylo náhodou, že tyto sochy, vytvořené z hlubokého náboženského přesvědčení, se přibližují svým expresivním výrazem baroku. V nich se také již projevil více než zřetelně literární podtext, který pak sledovalo veškeré jeho další dílo. Vliv na to mělo jistě i Bílkovo přátelství s básníkem J. Zeyerem, posléze s O. Březinou. Sochy předložené stipendijní komisi však způsobily skandál, podle dobového vkusu byly odmítnuty a Bílkovi odňato stipendium. J. V. Myslbek tehdy dokonce prohlásil, že předložené sochy nesnesou srovnání ani s pracemi jeho posledního žáka. Ale již dalším významným dílem, Orbou křížem (1895), si vysloužil Myslbekovo uznání, Podobnost velkého Západu Čech (1898) pak dokonce mezinárodní ohlas. Ukřížovaný z roku 1897, určený pro chrám sv. Víta, znamenal obrat od expresivního, spíše neobarokního výrazu ke skutečně secesnímu. A to přesto, že Bílek proti ornamentálně pojímané secesi vystupoval. Strom, jenž bleskem zasažen, po věky hořel (1901) byl odezvou na soutěž o Husův pomník, které se však Bílek neúčastnil. S velkým projektem souboru soch (viz Cesta) volně souvisejí i Slepíci (1902), Modlitba nad hroby (1905), umístěná v Chýnově, a také Mojžíš (1905), zachovaný dnes v kopii u Staronové synagogy, protože originál byl zničen fašisty za 2. světové války. Bílek se zúčastnil také soutěže o Národní památník na Vítkově, kde samostatně vyřel i architektonickou část, která však byla - ve srovnání s jinými návrhy - silně potlačena ve prospěch sochy.

Bílkův výrazný talent se uplatnil i v oblasti užitého umění (keramice) a v architektuře (vlastní vila v Praze). Po válce a se změnou slohového názoru v meziválečném období bylo v podstatě Bílkovo umění odmítáno (z monumentálních realizací osazeno pouze sousolí před vlastní vilou Komenský, loučící se s vlastní, 1926) a znovu se mu dostalo výrazného uznání až v 60. letech našeho století. Jeho díla zdobí řadu našich sborů.

(red)

POJĎME VŠICHNI, KAM NÁS VOLÁ PÁN...

Dokončení ze str. 1
Skálovou, aby s ní v předvečer jejich osmdesátin děkovali v modlitbě za její život. A měli věru za co děkovat. Sestra Slávka těch osm desetiletí prožila v pokoře před Pánem. Narodila se 10. července 1927 ve východních Čechách manželům Závadovým. Její otec – stavební inženýr se vrátil z první světové války jako legionář a armádě v novém státě zůstal věrný. Byl přítelem Aloise Jirásky a po něm pojmenoval i pluk ve Vysokém Mýtě, jemuž tehdy jako plukovník velel. Jako významný stavební odborník se podílel na budování opevnění na hranicích s tehdejší Velkoněmeckou říší. Pochopitelně po okupaci Čech a Moravy vede jeho cesta do odboje. Byl zatčen gestapem a v srpnu 1942 v Berlíně popraven. Manželka Závadová-Kopřivová zůstala bez jakýchkoliv prostředků odkázána na pomoc dobrých lidí a hlavně jejich a manželových sourozenců. Starala se o čtyři dcery. Nejstarší Božici bylo 18 roků, nejmladší Alence 6 let. Slávce bylo šestnáct. Našla ve válce domov v rodině bratra její maminky ing. arch. Kopřivy a své sestřence – jen o den starší Evy, později manželky bratra faráře Mádra. Svůj duchovní domov našly Závadovy v naší církvi. A s ní jsou spojeny všechny osudy Slávky.

Po přestěhování do Brna na Soukupovu ulici působila Slávka v Jednotě mládeže. Tam jsem měl možnost se s ní setkávat na moravských

mládežnických táborech v Kolštejně, nyní Branné, ale také v tehdejší Akademickém klubu Tábor, jehož vůdčími činiteli byli na Brněnsku br. emeritní biskup Pudich a farář Adolf Mádr. Tam se setkali s MUDr. Ludkem Skálou a v Husově sboru na Botanické byli oddáni 15. 4. 1950. V tomtož sboru byla její sestra Božica jako první žena na Brněnsku vysvěcena na duchovní a spolu s ní byla Slávka instalována jako kazatelka z povolání, a to 22. 9. 1949. Po skončení studia na Husově fakultě byla ve sboru v Králově Poli 15. 12. 1957 vysvěcena na kněze.

Pak už vedla cesta Slávky po různých obcích brněnské diecéze: Brno-Židenice, Hrušovany u Brna a zvláště Staré Brno, kde se velice zasloužila o získání sborového domu a jeho uměleckou výzdobu br. arch. Jiřím Skálou z brněnských Židenic. Od roku 1990 po odchodu br. Františka Bezdičky převzala na sebe funkci vedoucí tajemnice diecézní rady. Spolu se mnou se zasloužila o získání budovy diecéze do vlastnictví církve. Byl jsem jí nesmírně vděčen, zvláště v letech 1991 – 1994, kdy jako biskup jsem každý týden jezdil do Prahy vykonávat funkci patriarchy. Tehdy nesla na svých bedrech velkou tíhu správy diecéze. Po své zesnulé sestře Božici nastoupila také jako farářka ve Střelcích. Vděčně na ni vzpomínají i v Hrušovanech za úpravu budovy tamní náboženské obce. Po své mamince se stala také

pracovnicí odbojářů. Pravidelně připravovala ekumenická setkání na památném místě poprav vlastenců v Kounicových kolejích. S velkou vděčností se svými sestrami přijala zprávu, že v rodném místě otce Bohuslava, v Holešově-Dobroticích, byla letos 24. června odhalena pamětní deska. V jejích šlépějích kráčí její dcera ThDr. Světa Košíčková, vikářka brněnského vikariátu.

7. října mně volala Slávka, abych na ni myslel v modlitbách, že jde na stejnou operaci, kterou mám já za sebou. 9. října byla operována a podle vyjádření operátora doc. dr. Zbyňka Rozkydala, CSc. dopadla operace bez jakýchkoliv komplikací. Přesto proti očekávání všech, v důsledku své jiné choroby, nečekaně v úterý 16. října v noci ve 3 hodiny zemřela.

V náboženských obcích brněnské diecéze, ale i v jiných obcích jí vděčně děkují za její službu Pánu, za její modlitby i zamyšlení na měsíčních setkáních členové Akademického klubu Tábor, za její práci ve svazu bojovníků za svobodu jeho členové.

Ve středu 24. října při bohoslužbách v Husově sboru na Botanické ulici v Brně, kde přijala svátost manželství, kde byla vyslána do služby církve, děkovala církvi s rodinou a přáteli spolu s patriarchou, brněnským biskupem a duchovními za její službu Pánu a propustila ji z časnosti do vůle Boží.

Vratislav Štěpánek

ZPRÁVY

"Doteky" slaví 20 let

Na počátku roku 1987 se při jednom z četných setkání Stanislava Kubína a Miroslava Horníčka zrodil zajímavý nápad na komponovaný pořad (talk show). Nešlo o momentální rozmar, protože oba přátelé tuto ideu dále rozebírali, a tak se stalo, že v srpnu téhož roku se konal v liberecké vinárně "Jizerská hut" premiérový večer pod názvem "Přijďte k nám pobejt". Moderátorem pořadů, které si získaly řadu příznivců, se stal Jiří Zapletal (herec libereckého divadla F. X. Šaldy), a tuto činnost zastával až do svého odchodu z města. Počátkem devadesátých let se však porevoluční nadšení projevilo mimo jiné i poklesem zájmu o kulturu, takže se tyto komponované pořady na čas odmlčely. Na svou tradici navázaly až v říjnu 1996 pod novým názvem "Povídání o naslouchání" a do ledna 1998 je moderoval Jiří Vacek. Od února toho roku dostal již Stanislav Kubín od Miroslava Horníčka volnou ruku nad dramaturgií, a dodnes tak pořady vytváří i moderuje.

Večery se v letech 1987-1998 konaly pod záštitou liberecké KDU-ČSL; do roku 1991 v prostorách Jizerské huti, poté změnilo až do roku 1998 působiště na scénu Experimentálního studia v Liberci. Kulturní pásma se

následně ujala naše náboženská obec, na jejíž faře se pořady konaly ještě dva roky; pak se jejich koncepce změnila a cyklus dostal od února 2001 název "Doteky". Tato setkání se pořádají pravidelně každý měsíc s výjimkou července a srpna. Počínaje rokem 2003 každému z těchto večerů předchází vernisáž výstavy obrazů, soch či fotografií regionálních i zahraničních umělců, výstava je vždy přístupná až do dalších "Doteků". Pořad s definitivním pojmenováním "Doteky – plochy poznání" je zařazen do grantového programu Ministerstva kultury České republiky.

Mezi pozvanými hosty cyklu "Doteky" se objevila celá řada osobností z kulturního a vědeckého prostředí, některé z nich i opakovaně. Rekordmanem se s více než 25 účastmi stal PhDr. František Novotný, básník, publicista a textař Spiritual Kvintetu, opakovaně se vyskytl například herec Alfred Střejček a pochopitelně duchovní otec projektu Miroslav Horníček.

Nezbytnou součástí každého pořadu je také hudba. Stanislav Kubín do pořadu zve mimo známějších interpretů i mnoho neznámých hudebníků, kteří tak mají možnost se prezentovat veřejnosti a zapracovat na své slávě v rámci regionu. "Doteků" se totiž účastní nejen obecnost liberecká, za kvalitním kulturním prožit-

kem sem přijíždějí lidé z celého okolí, dokonce i z Prahy.

Na závěr by se slušelo připomenout pozvánku na jubilující listopadový pořad, nazvaný "Ohlédnutí", ke 20. výročí vzniku projektu. Setkají se zde lidé, kteří stáli u zrodu tohoto kulturního pásma, a protagonisté pořadů za uplynulých dvacet let, vzpomínat se bude i na Miroslava Horníčka.

"Ohlédnutí" se tentokrát mimořádně pořádá v Kapli vzkříšení v Liberci-Vratislavicích, dne 23. listopadu od 18 h. Hudbu zajistí soubor Eternal Voices ze Železného Brodu. Od 19.45 h se na faře náboženské obce naší církve koná vernisáž výstavy "1987-2007", mapující dvacetiletou historii večerů. Vernisáží provází stálice "Doteků", básník František Novotný.

Petra Štěpánová

Nové číslo bankovního účtu ústřední rady

43-569530217/0100

Veškeré platby, prosíme, poukazujte na tento účet.

Koncert v Ostravě

V neděli 11. listopadu od 17 h zveme na koncert do Husova sboru v Ostravě – Svinově, ul. Stanislavského. Na programu jsou skladby od těchto autorů: Jeremiah Clacke, Johann Sebastian Bach, Giovanni Bonaventura Viviani, Charles-Marie Widor, Georg Philip Telemann. Účinkují: Pavel Rybka – varhany, Petr Kabil – trubka.

Další potřebné informace o náboženské obci najdete také na internetu: <http://nosvinov.aspweb.cz/>

(rst)

Lahodná vteřina

Srdečně zveme na komponovaný pořad hudby a poezie - autorské čtení, který se uskuteční 8. listopadu v 17 hodin v našem sboru v Českém Krumlově. Čte autor pořadu: Stanislav Kubín. Mixáž doprovodného slova (Alfred Střejček, František Novotný, Petr Štěpánek, Jiří Vaníček, Benjamin Mlýnek) a hudby (Studio AWR Praha).

(lb)

Šití talárů

Úřad ústřední rady, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, hledá krejčího nebo krejčovou na šití talárů.

Bližší informace podá Mgr. Jitka Wendlíková, tel. č. 220 398 104, mobil: 724 142 467, e-mail: personalistika@ccsh.cz.

(red)

Pozvánka na besedu

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 13. listopadu od 18 hodin do Františkánského klubu u Panny Marie Sněžné v Praze 1 k besedě s ředitelem Ekumenické akademie ThDr. Jiřím Silným, věnované Problémům globalizace zemědělství, ilustrovaným na příkladech z Jižní Ameriky.

(JNe)

KALENDARIUM – LISTOPAD

5. 11. 1832 - Narodil se v Písku **Antonín Otakar Zeithammer** (+ 13. 11. 1919 v Praze) - český pedagog a politik. Studoval od roku 1850 práva na pražské universitě. Pro svou politickou aktivitu byl ze studií vyloučen. Později složil státní zkoušku z dějepisu, krátce studoval v Berlíně a od roku 1855 učil na různých středních školách v Rakousku. Od roku 1861, kdy se stal profesorem na pražském Akademickém gymnáziu, se opět zapojil do politického života. V letech 1863-71 a 1878-95 byl poslancem českého zemského sněmu, v letech 1879-1891 zasedal i na říšské radě. Patřil k vůdčím postavám staročeské politiky, aktivně se účastnil všech jednání s vídeňskou vládou počínaje 60. lety 19. století až po pro staročechy osudné punktační jednání z roku 1890. Po porážce staročechů ve volbách do říšské rady roku 1891 odešel z parlamentního života. Roku 1909 byl císařem jmenován členem panské sněmovny.

5. 11. 1937 - Zemřel v Praze **Josef Rovenský** (* 17. 4. 1894 tamtéž) - filmový herec a režisér. Vystupoval výhradně v kabaretech Červená sedma, Bum a Rokoko, a dále pak v malých, ale umělecky průbojných divadlech (Revoluční scéna). V němém filmu debutoval už roku 1914 v situační komedii *Zamilovaná tchyně*. Hrál v řadě komerčních filmů, ale dokázal uplatnit i svůj realistický herecký styl. Významné role vytvořil například ve filmu K. Lamače *Hříchy lásky* (1929) či ve zvukovém snímku K. Antona *Tonka Šibenice* (1930) a v přepisu Gogolova *Revizora* v režii M. Friče (1933). Vedle toho účinkoval často jak v německých, tak i rakouských filmech. Jako režisér Rovenský debutoval filmem *Komediantka* (1920), jehož scénář napsal ve spolupráci se svým partnerem z kabaretů Václavem Wassermanem. Mezi jeho nejznámější filmy, které režíroval, patří například *Řeka* (1933), *Maryša* (1935) a *Hlídač č. 47* (1937). Zemřel nečekaně, když onemocněl v prvních dnech natáčení filmu *Panensství*. Vzdor předčasně ukončené umělecké kariéře patří spolu s výše uvedenými i s G. Machatým k zakladatelským osobnostem našeho filmu.

5. 11. 1937 - Na poradě v říšském kancléřství naznačil A. Hitler, že první útok německých vojsk bude veden proti Rakousku a ČSR.

6. 11. 1872 - Narodil se v Chýnově u Tábora **František Bílek** (+ 13. 10. 1941 tamtéž) - sochař a grafik, jehož díla zdobí řadu našich sborů - viz i str. 3.

7. 11. 1867 - Narodil se v Lysé nad Labem **Jindřich Vodák** (+ 10. 4. 1940 v Praze) - divadelní a literární kritik. Kritické referáty psal od první poloviny 90. let 19. století až do své smrti převážně do novin a časopisů. Tiskem pak vyšly výběry z jeho divadelně kritické činnosti (*Kapitoly o dramatech, Cestou, Shakespeare, Tři podobizny, Eduard Vojan*), zatímco jeho literárněkritická práce teprve čeká na zhodnocení. Desetiletí byl kulturním referentem deníku *České slovo*, v letech 1918-22 redaktorem časopisu *Jevišťe*. Přispíval ale i do řady dalších časopisů a deníků (*Literární listy, Lidové noviny, Niva, Čas, Venkov, Rozhledy* atd.). V divadelní kriticerazil Vodák zcela nové cesty, vytvořil také její zvláštní terminologii. Byl nedostupný v popisu a v charakteristice hercovy jevištní tvorivosti. Herci si jeho úsudku velmi vážili, dbali jeho rad a po premiéře netrpělivě očekávali jeho všestranně a pronikavě hodnotící referáty. Dodnes je nedostupným vzorem pro divadelní kritiky a recenzenty. Byl též překladatelem z francouzštiny (Gustave Flaubert, Stendhal).

9. 11. 1907 - Po rekonstrukci Beckovy vlády odstoupili i oba ministři za mladočeskou stranu (J. Fořt a B. Pacák) a nahradili je mladočeši F. Fiedler (ministr obchodu) a agrárník K. Prášek (ministr-krajan). Změny ve vládě znamenaly i rozklad Českého klubu. 22. listopadu vytvořili agrárníci, mladočeši a klerikálové Národní klub s 65 členy v čele s K. Kramářem, který hlasoval 17. prosince pro rakousko-uherské vyrovnání.

9. 11. 1992 - V Židlochovicích se konalo společné jednání vlád ČR a SROV. Došlo ke schválení smlouvy o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci, dalších šesti smlouv upravujících hospodářské vztahy a rovněž smlouvy o rozdělení Československé armády.

10. 11. 1902 - Narodil se ve Frenštátě pod Radhoštěm **Záviš Kalandra** (+ 27. 6. 1950 Praha) - český historik, estetik, publicista a kritik, výrazná osobnost české meziválečné a poválečné levicové kultury. Jeho úzký vztah k marxismu a ideji proletářské revoluce byl však bytostně svobodný a fundamentálně kritický. To také stálo Kalandru život - v monstrózním procesu s M. Horákovou a dalšími byl obviněn z velezrady a popraven. Pocházel z intelektuálně podnětného prostředí kulturního a společenského činitele Břetislava Kalandry. Od roku 1927 působil v různých komunistických tiskovinách (*Rudé právo, Haló noviny, Tvorba*), kde jednak komentoval především zahraničně politické události, jednak otiskoval i teoretické statě z oboru filosofie a estetiky: studie o Schopenhauerovi, T. G. Masarykovi, Karlu Hynku Máchovi, Františku Palackému aj. V souvislosti s moskevskými procesy, prohlubující se stalinizací KSČ a bagatelizováním nebezpečí fašismu se vystupňovala propast mezi KSČ a Kalandrou, až byl roku 1936 ze strany vyloučen. Kalandra pak pracoval na díle z raných českých dějin *České pohanství*, jehož rukopis však za války částečně zničila gestapo. Koncem roku 1938 se Kalandra stal spolupracovníkem Přítomnosti F. Peroutky. Od listopadu 1939 až do konce války byl vězněn v nacistických koncentračních táborech Sachsenhausen a Ravensbrück. Po návratu znovu pracoval na rukopisu *České pohanství*, jež vyšlo roku 1947, a dále se věnoval publicistice. V listopadu 1949 byl stalinistickou justicí zatčen a v inscenovaném procesu (květen-červen 1950) odsouzen k smrti a popraven. Jeho jméno a dílo pak bylo - s výjimkou konce 60. let - čtyřicet let zapovězeno. Soubor jeho prací *Intelektuál a revoluce* byl zakázán a vyšel až roku 1994.

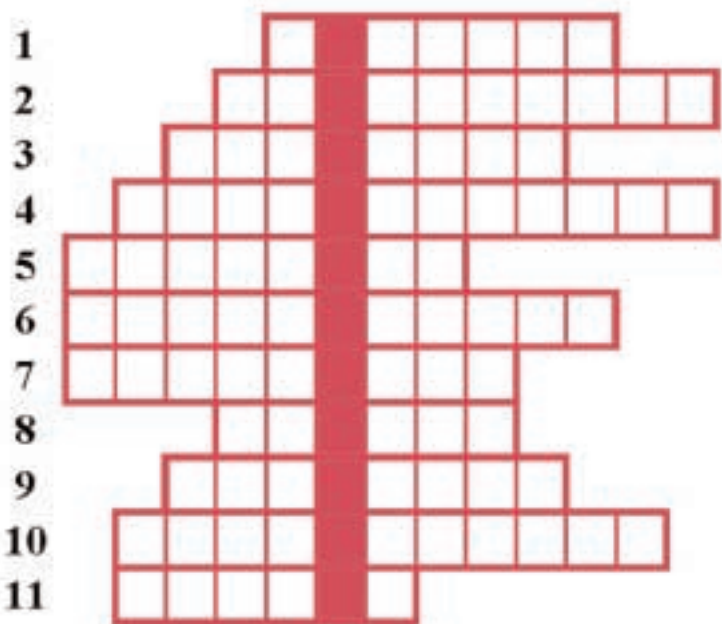
(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O FARIZEU A CELNÍKOVI

K vyřešení dnešní doplňovačky si najdete text L 18,9-14. Pak již snadno doplníte chybějící slova, která podle čísel napišete do doplňovačky, abyste získali tajemku

O těch, kteří si na sobě (7), že jsou spravedliví, a ostatními (3), řekl toto (6): „Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl (9), druhý celník. Farizeus se (5) a takto se sám u sebe modlil: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako (1) lidé, vyděrači, (2), cizoložníci, nebo i jako tento (8). (11) se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.‘ Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi (10); bil se do prsou a říkal: ‚Bože, slituj se nade mnou hříšným.‘ Pravím vám, že ten celník se vrátil (4) do svého domu, a ne farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen.“

(Řešení z minulého čísla: Soudcovská palička a váhy.)

Jana Krajčířková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9